Lietas Nr. C30619813
Lietas arhīva Nr. CA-0184-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rēzeknē 2014.gada 26.novembrī

Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija
šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētāja V.Sokolova,
tiesneses V.Lohova un S.Vasiļevska
ar sekretāri I.Belasovu,
piedaloties prasītājam /pers. C/ un viņa pārstāvim advokātam L.Baumanim, atbildētājas pārstāvei /pers. D/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē videokonferences režīmā ar Rīgas apgabaltiesu civillietu /pers. C/ prasībā pret UAB „Gelvora" filiāli Latvijā par saistību izpildīšanas brīdinājuma kārtībā apstrīdēšanu un atbrīvošanu no saistību izpildes sakarā ar /pers. C/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 24.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. C/, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 406.^{10} pantu, Civillikuma 1895.pantu, 2013.gada 13.augustā cēla prasību tiesā un lūdza atzīt par spēkā neesošu piespiedu izpildei nodoto UAB „Gelvora" filiāles Latvijā prasījumu par 570,91 EUR (401,24 LVL) piedziņu lietā Nr.3-12/2983 pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodaļas tiesneses 2013.gada 17.maija lēmuma, noraidīt pret viņu vērsto prasījumu 570,91 EUR un atbrīvot viņu no saistību piespiedu izpildīšanas šajā lietā.

[1.1] Prasība pamatota ar to, ka ar 2003.gada 24.janvāri agrākais kreditors AS „Swedbank" atkāpusies no līguma par EGO norēķinu kartes lietošanu, un likumā noteiktajā noilguma termiņā nav izmantojusi savas tiesības prasīt no šī līguma izrietošā parāda samaksu, tātad saistību tiesība izbeigta ar noilgumu un saskaņā ar Civillikuma 1895.pantu UAB „Gelvora" filiāle Latvijā, kurai AS „Swedbank" cedēja savu prasījumu, nav tiesīga prasīt parāda, procentu un līgumsoda piedziņu sakarā ar noilguma termiņa iestāšanos.

[2] Atbildētāja UAB „Gelvora" filiāle Latvijā rakstveida paskaidrojumos par prasību norādīja, ka prasību neatzīst (lietas 21.lapa). Atbildētāja uzskata, ka noilguma termiņš nav iestājies, jo, sākot ar 2009.gada 11. augustu, atbildētāja veikusi aktīvas darbības parāda piedziņai, ko apliecina ieraksti atbildētājas sistēmā. 2009.gada 11.augustā atbildētāja saņēmusi atpakaļ prasītājam uz līgumā norādīto adresi /adrese A/, nosūtīto vēstuli. Saskaņā ar ierakstu Iedzīvotāju reģistrā, prasītājam uz to laiku nav bijis deklarētās dzīvesvietas. Tikai 2010.gada 17.septembrī prasītājs reģistrējis savu deklarēto dzīvesvietu /adrese B/, tādēļ uz šo adresi viņam nosūtītas neierakstītas vēstules 2012.gada 20.decembrī, 2013.gada 22.februārī un 2013.gada 9.maijā.

[3] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 24.februāra spriedumu /pers. C/ prasība noraidīta.

[3.1] Tiesa konstatēja, ka 2002.gada 10.janvārī starp prasītāju un AS „Swedbank" noslēgts līgums par Ego norēķinu kartes lietošanu, AS „Swedbank" no līguma atkāpusies 2003.gada 24.janvārī. Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas 2013.gada 17.maija lēmumu nolemts nodot piespiedu izpildīšanai maksājuma saistību pret prasītāju 570,91 EUR apmērā.

[3.2] Tiesa konstatēja, ka, sākot ar 2009.gada augustu, atbildētāja sūtīja prasītājam atgādinājumu, kas ir pierādīts ar ierakstu no atbildētājas sistēmas, un 2012.gada 20.decembrī brīdinājumu par saistību izpildi. Tiesa atzina, ka saskaņā ar Civillikuma 1905.pantu ar šīm darbībām noilguma termiņa tecējums pārtraukts, noilgums nav iestājies, un atbildētāja 2013.gada 18.aprīlī iesniedza pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā likumā noteiktā kārtībā.

[4] /pers. C/ iesniedza apelācijas sūdzību par šo Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 24.februāra spriedumu, norādot, ka pārsūdz to pilnā apjomā.

[4.1] Prasītāja ieskatā tas, ka atbildētājas sistēmā reģistrētas darbības parādu piedziņai, vēl nepierāda faktu, ka 2009.gada brīdinājumu /pers. C/ saņēmis. Atbildētāja nav pierādījusi, ka prasītājs saņēmis atgādinājumu par parādu.

[4.2] Savukārt 2012.gada decembra brīdinājums izteikts jau pēc noilguma desmit gadu termiņa un nevar būt par pamatu prasījuma par parāda piedziņu apmierināšanai.

Apelācijas sūdzībā /pers. C/ lūdza izskatīt apelācijas sūdzību un prasību apmierināt.

[5] Atbildētāja UAB „Gelvora" filiāle Latvijā rakstveida paskaidrojumos par /pers. C/ apelācijas sūdzību norādīja, ka uzskata to par nepamatotu un noraidāmu (lietas 58.lapa), un iesniedza paskaidrojumiem par prasību analoģiskus paskaidrojumus.

[6] Tiesas sēdē prasītājs uzturēja prasību un lūdza to apmierināt, un paskaidroja, ka noilgums skaitāms no 2002.gada 10.janvāra, vai no 2002.gada 15.jūlija, kad banka pārstāja pildīt savus pienākumus.

[7] Tiesas sēdē atbildētājas pārstāve neatzina prasību, lūdza to noraidīt un paskaidroja, ka noilgums skaitāms no 2003.gada 11.janvāra, jo līgums tika noslēgts 2002.gada 10.janvārī uz gadu, noilguma tecējums tika pārtraukts ar atgādinājumu parādniekam.

Motīvu daļa

[8] Starp prasītāju /pers. C/ un akciju sabiedrību „Hansabanka" 2002.gada 10.janvārī tika noslēgts līgums par EGO norēķinu kartes lietošanu, kas ir pierādīts ar līguma kopiju (lietas 9.-10.lapa). Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodaļas tiesneses 2013.gada 17.maija lēmumā norādīts, ka saistības pamatojums ir 14.01.2002. EGO kartes līgums. AS „Swedbank" 12.06.2013. vēstulē /pers. C/ norādīts, ka EGO norēķinu kartes lietošanas līgums noslēgts 2002.gada 16.janvārī (lietas 8.lapa). AS „Swedbank" 18.07.2013. vēstulē /pers. C/ norādīts, ka iepriekšējā 12.06.2013. vēstulē minētais EGO norēķinu kartes lietošanas līgums noslēgts 2002.gada 10.janvārī (lietas 7.lapa). Tiesa atzīst, ka ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodaļas tiesneses 2013.gada 17.maija lēmumu piespiedu izpildei nodota saistība pēc līguma par EGO norēķinu kartes lietošanu, kura kopija ir lietas 9.-10.lapā, jo šī līguma kopiju

pievienoja savai prasībai prasītājs, savā prasībā prasītājs atsaucās uz šo līgumu, arī atbildētāja apstiprināja, ka piespiedu izpildei nodota saistība pēc šī līguma. Tā kā līgumā norādīts, ka tas noslēgts 2002.gada 10.janvārī, tiesa konstatē, ka līgums tika noslēgts 2002.gada 10.janvārī.

[9] Saskaņā ar noslēgto līgumu prasītājam tika piešķirts kredīta limits –aizdevums 391,29 EUR (275 LVL), kuru prasītājs apņēmās samaksāt 12 mēnešu laikā, veicot katra mēneša 15.datumā ikmēneša fiksēto maksājumu 37,96 EUR (26,68 LVL) apmērā, kopā 455,55 EUR (320,16 LVL), kas aprēķināts, ikmēneša maksājumu 37,96 EUR (26,68 LVL) reizinot uz 12 mēnešiem. Tātad pēdējo maksājumu prasītājam vajadzēja veikt 2003.gada 15.janvārī. Starp pusēm nav strīda par to, ka prasītājs saņēma aizdevumu 391,29 EUR (275 LVL). AS „Swedbank" 12.06.2013. vēstulē /pers. C/ norādīts, ka maksājumi kavēti 2002.gada jūlijā un augustā. Ar /pers. C/ bankas konta pārskatu (lietas 39.-40.lapa) ir pierādīts, ka viņš regulāri saskaņā ar līguma noteikumiem veica maksājumus līdz 2002.gada jūlijam, 2002.gada 15.jūlijā maksājums netika veikts, 19.augustā samaksāti 20,42 EUR (14,35 LVL), 15. septembrī un 15.oktobrī maksājumi netika veikti, 19.novembrī tika samaksāti 17,36 EUR (12,20 LVL) un 16.decembrī 153,51 EUR (107,89 LVL). Tātad kopā līdz 2002.gada 16.decembrim prasītājs EGO kartes kredīta dzēšanai samaksāja 419,06 EUR (294,52 LVL). Tā kā saskaņā ar līgumu viņam vajadzēja samaksāt 455,55 EUR (320,16 LVL), nesamaksātā kredīta daļa pēc 2002.gada 16.decembra bija 36,48 EUR (25,64 LVL). Šī maksājuma termiņš saskaņā ar līgumu bija 2003.gada 15.janvāris. Lietā nav pierādījumu par šī maksājuma veikšanu, tāpēc tiesa konstatē, ka prasītājam ir pamatparāds 36,48 EUR (25,64 LVL) EGO kartes kredīta dzēšanā. Lietā nav pierādījumu par to, ka pamatparāda apmērs ir 184,13 EUR (129,41 LVL), tāpēc tiesa atzīst šo faktu par nekonstatētu.

[10] AS „Swedbank" 12.06.2013. un 18.07.2013. vēstulēs /pers. C/ norādīts, ka banka pieņēma lēmumu atkāpties no līguma no 2003.gada 24.janvāra. EGO norēķinu kartes lietošanas noteikumu 8.punktā ir paredzēta bankas tiesība izbeigt līgumu jebkurā laikā, neziņojot par to kartes lietotājam, ja viņš nepilda līguma noteikumus. Prasītājs un atbildētāja apstiprināja, ka līgums ir izbeigts 2003.gada 24.janvārī. Tiesa atzīst, ka atbildētājas prasījums par nolīgto procentu 184,13 EUR (129,41 LVL) un līgumsoda 184,13 EUR (129,41 LVL) piedziņu ir nepamatots, jo šie procenti un līgumsods aprēķināti par laiku pēc līguma izbeigšanās. Saskaņā ar AS „Swedbank" 12.06.2013. vēstuli /pers. C/ pēc bankas grāmatvedības datiem uz līguma cedēšanas brīdi 2005.gada 27.aprīlī prasītājam bija nokavējuma procentu parāds par kartes kredīta pamatsummas maksājumu kavējumu 2,82 EUR (1,98 LVL), cita procentu parāda un līgumsoda parāda nebija. Atziņa, ka ar līguma izbeigšanos zūd līgumiskais pamats piešķirto procentu un līgumsoda aprēķināšanai un piedziņai atbilstoši līguma nosacījumiem, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās, ir izteikta Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-644/2013.

[11] Saskaņā ar Civillikuma 1896.panta noteikumiem noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis, terminētiem prasījumiem noilguma tecējuma iesākumam vajadzīgs, lai termiņš jau būtu notecējis. Prasījums pret prasītāju par pamatparāda samaksu ir terminēts prasījums, jo viņam to vajadzēja samaksāt 2003.gada 15.janvārī, ko prasītājs nav izpildījis. Kreditora prasījums pret prasītāju nodibināts 2003.gada 16.janvārī, jo jau 2003.gada 16.janvārī kreditors varēja celt prasību pret prasītāju. Šādos apstākļos, pamatojoties uz Civillikuma 1896.panta noteikumiem, tiesa atzīst, ka noilguma termiņš skaitāms no 2003.gada 16.janvāra.

[11.1] Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodaļas tiesneses 2013.gada 17.maija lēmumā norādīts, ka saistības izpildes termiņš ir 2005.gada 14.februāris. Atbildētājas pārstāve nevarēja paskaidrot un pamatot, kāpēc saistības izpildes termiņš ir 2005.gada 14.februāris. Tā kā saskaņā ar līgumu prasītājam pēdējo maksājumu vajadzēja veikt 2003.gada 15.janvārī, tiesa atzīst, ka saistības izpildes termiņš ir 2003.gada 15.janvāris.

[12] Pamatojoties uz Civillikuma 1895.panta noteikumiem, ka visas saistību tiesības, kuras nav noteikti izņemtas no noilguma ietekmes un kuru izlietošanai nav likumā noteikti īsāki termiņi, izbeidzas, ja tiesīgā persona tās neizlieto desmit gadu laikā, tiesa atzīst, ka šajā gadījumā noilguma termiņš ir desmit gadi, jo atbildētājas prasījums izriet no saistību tiesībām.

[13] Tā kā noilguma termiņš skaitāms no 2003.gada 16.janvāra un tas ir desmit gadi, noilgums atbildētājas prasības tiesībai par pamatparāda piedziņu iestājās 2013.gada 16.janvārī. No Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodaļas tiesneses 2013.gada 17.maija lēmuma ir redzams, ka atbildētāja iesniedza tiesā pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā 2013.gada 18.aprīlī, tātad pēc noilguma termiņa notecējuma. Pamatojoties uz Civillikuma 1910.panta noteikumiem, ka ar noilguma termiņa notecējumu izbeidzas nevien prasības tiesība, bet arī pati saistību tiesība, tiesa atzīst, ka atbildētājas prasījums par pamatparāda piedziņu ir izbeidzies ar noilgumu.

[14] Saskaņā ar izrakstiem no sistēmas, kurā atbildētāja reģistrē visas veiktās parāda atgūšanas darbības (lietas 23.-27.lapa), sākot no 2009.gada 11.augusta atbildētāja sūtīja vēstules un zvanīja prasītājam, 2012.gada 20.decembrī nosūtīja prasītājam brīdinājumu par saistību izpildi (lietas 28.lapa). Lietā nav pierādījumu par to, ka prasītājs saņēmis atbildētājas vēstules un 2012.gada 20.decembra brīdinājumu, ka telefona sarunas veiktas ar viņu. Pats prasītājs šos faktus noliedz. Tā kā negatīvo faktu nav iespējams pierādīt, prasītājam nav jāpierāda tas, ka viņš nav saņēmis vēstules un brīdinājumu par parāda samaksu, ka ar viņu netika vestas sarunas par parāda samaksu. Līdz ar to tiesa nevar atzīt par konstatētu vēstuļu un brīdinājuma saņemšanas faktu, telefona sarunu ar prasītāju veikšanas faktu.

[14.1] Ņemot vērā Civillikuma 1905.panta noteikumus, ka atgādinājums parādniekam pārtrauc noilgumu, tiesa atzīst, ka šajā gadījumā atgādinājums parādniekam (prasītājam) nav noticis, jo prasītājs nav saņēmis atbildētājas vēstules, brīdinājumu, nav veicis telefona sarunas ar atbildētāju. Izdarot šo secinājumu, tiesa ņem vērā arī judikatūru, un proti 2009.gada 2.oktobra lēmumā civillietā Nr.SKC-1038/2009 Augstākās tiesas Senāta atziņu, ka apelācijas instances tiesa pareizi atzinusi atgādinājuma faktu parādniekam par nepierādītu, jo parādnieks viņam adresēto atgādinājumu nav saņēmis.

[14.2] Tiesa atzīst, ka atbildētājas arguments par noilguma pārtraukšanu ir nepamatots, un noilgums netika pārtraukts, jo prasītājam netika atgādināts par parāda samaksu.

[15] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka prasība un apelācijas sūdzība ir pamatota. Pirmās instances tiesas spriedums nav pamatots, jo tiesa nav vērtējusi faktu, vai prasītājs ir saņēmis atbildētājas atgādinājumus, tāpēc nepareizi secinājusi, ka atgādinājuma nosūtīšana ir atgādinājums parādniekam, kas pārtrauc noilgumu.

[16] Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi valstij ir apelācijas instances tiesā - 9,30 EUR, pirmās instances tiesā 4,68 EUR, kopā 13,98 EUR. Valsts nodeva par prasību ir 85,64 EUR un par apelācijas sūdzību 85,64 EUR. Prasītājs bijis atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas, prasība ir apmierināma pilnīgi, tāpēc saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmās daļas noteikumiem tiesa piespriež no atbildētājas valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 13,98 EUR un valsts nodevu 171,28 EUR.

[17] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem, tiesa nosaka atbildētājai sprieduma par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei šī likuma normas otrajā daļā paredzēto maksimālo termiņu- desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432., 454., 189., 190., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nospriedа

apmierināt pilnīgi /pers. C/ prasību.

Atzīt par spēkā neesošu UAB „Gelvora" filiāles Latvijā, reģistrācijas Nr.40103208983, prasījumu pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par saistības izpildi par EGO norēķinu kartes lietošanu un atbrīvot /pers. C/ no saistības izpildes pēc Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatas nodaļas tiesnese s 2013.gada 17.maija lēmuma lietā Nr.3-12/2983 par maksājuma saistības 570,91 EUR apmērā, kur /pers. C/ parādnieks un UAB „Gelvora" filiāle Latvijā pieteicēja, nodošanu piespiedu izpildīšanai.

Piedzīt no UAB „Gelvora" filiāles Latvijā, reģistrācijas Nr.40103208983, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 13,98 EUR (trīspadsmit *euro* 98 centi) un valsts nodevu 171,28 EUR (viens simts septiņdesmit viens *euro* 28 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ieskaitāmi Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr.90001672316, kontā LV51TREL2190458019000, maksājuma dokumentā norādot: saņēmēja iestāde Valsts kase, kods- TRELLV22, maksājuma mērķis- 21499, lieta Nr.C30619813.

Valsts nodeva ieskaitāma Valsts kases kontā LV55TREL1060190911200, maksājuma dokumentā norādot saņēmēja iestādi: Valsts kase, BIC TRELLV22, lieta Nr.C30619813.

Noteikt UAB „Gelvora" filiālei Latvijā termiņu sprieduma par naudas summas piedziņu labprātīgai izpildei desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Latgales apgabaltiesā un iemaksājot drošības naudu 284,57 EUR apmērā.

Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 10.decembrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese V.Sokolova

Tiesnese V.Lohova

Tiesnese S.Vasiļevska